

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-studentene
4. årgang — Nr. 4. Mai 1979

INNE I AVISA:

**Eksamen-
press og
angst —**

Side 3

**Referat
fra student-
tinget
1979**

Side 3

**Om kjønns-
kamp/sam-
arbeid**

Side 4

**«Valget» i
Zimbabwe**

Side 8

Information 24. mars

Kollektiv

Odense C. Vi (Dorthe 23, Ellen 27) vil gerne i kontakt med mennesker i koll./bofællesskab i Odense, som har plads til 2 mere, eller andre, der vil være med til at etablere koll./bofæll. snarest muligt og inden 1.5. Vi forestiller os lejet hus/lejlighed. Vi kan kontaktes lørdag efter 15,00 og søndag på tlf. (09) 118683.

Par (26+26) med barn i vente medio juli, søger bofællesskab snarest. Henv. mandag efter kl. 18, Lars og Jytte 01-247754.

Pige søges til snarlig indflytning i bofællesskab. Lis, Kran og Per, 09-220345.

Vegetarisk kollektiv i Gentofte. Hus m. have. Vi er 3 voksne, 23-27 år og 2 børn, 2-3 år, der søger 4 m/k til indflytning på andelsbasis ca. maj/juni. Indsk. ca. 11-30.000. 01-658526.

Fælles huskøb. Vi, m/k, 33, 26 + dreng på 2 år søger livlige, varme som kunne være

Åbyhøj: Koll. på 4 søger kvinde (helst sidst i 20'erne) til indflytning snarest. Tlf. 06-159807.

Arresø, HT omr. Bristet koll. søger pige(r). Vi bor i 5 trøehuse i skoven nær sø og strand. Børn absolut velkomne. Faste udg. 1000 kr. pr. md. Venlig hilsen, Birkehuset. Tlf. 03-112027.

Ålborg — kollektiv: indflytning 1. 4. i Nr. Tranders. Vi er 4 mennesker i beg. af 20-erne (2 stud., 2 pæd.medhj.) med forskellige erfaringer, som vi vil prøve at bruge og utvikle i fællesskab. Hvis du er interessert i at være med så ring til Preben sønd. el. mand. 18-19 08-178127.

Ny søges i bofællesskab på 5. Varm & kontant. Husleje 1250. 01-701136.

Sidste udkald — for folk, der er indstillede på at rummeligt og landlige til nødvendige

4 piger, 21 og 22 år søges i bofællesskab/koll. i Kbh. Bill. mrk. 4168.

KOKOO (kollektiv-koordinering). Søger du et kollektiv at bo i? Søger jeres kollektiv nye medlemmer? Benyt KOKOOs kontaktmapper. Alle henvendelser vedr. kollektivspørgsmål. Man-fre. kl. 10-17. Jur. rådgivning hver tirsdag kl. 17-18. Ungdomsinformationen, Magstræde 14, 1204 K., tlf. 01-155253.

Århus. Vi søger en indflytter til et koll. i lejet villa på Trøjborg, Århus midt. Vi er nu Ulla (keramiker, 26), Max (ark. stud., 26), Jens (1), Steen (scient. pol., 31), Karin (ergoterapeut, 26) og deltids Nanna (5) med en god

Tema: SAMLIV og BOFORM MIDTSIDENE

«Nordlys»
samme dag

TIL LEIE

SOKKELLEILIGHET på Kvaløysletta, 70 kvm. Innflyttingsklar mai/juni. B.m. 640.

HOVEDLEILIGHET ledig i nybygg på Tomasjord. B.m. 659.

STOR HYBEL, møbl., kjøleskap, adgang bad, garasje. Ærlig og edruelig. Kroken. B.m. 660.

SOKKELLEILIGHET til leie i Tromsdalen. B.m. 661.

MØBLERT HYBEL ledig. Tlf. 80 122 m. kl. 10.00-13.00.

LEILIGHET LEDIG Tlf. 80 122 m. kl. 10.00-13.00.

MØBL. HYBEL, liten, med kokem., kjøleskap, adgang dusj, ledig for rolle outt. B.m. 655

HUS TIL LEIE i Indre Troms. B.m. 651.

SOKKELLEILIGHET til leie i Hamna fra ca. juli, 55 m². Leie kr 650, innskudd kr 40 000 betales nå. B.m. 652.

ENEBOLIG, nesten ny, ved Drammensfjord, 15 km fra Drammen, 40 km fra Oslo, til leie. Telefon, fiskerett, panoramautsikt. B.m. 653.

Karlsøy kommune

En enkel og en dobbel hybelleilighet er ledig på Rebbenes eldrebolig. Boligen er innflyttingsklar, slik at søknad om plass må være oss i hende snarest.

Karlsøy sosialkontor.

STOR HYBEL til leie på Kvaløy-

Voksenopplæring og Universitetet

Voksenopplæringsloven som trådte i kraft 1. august 1977, har en formålsparagraf som lyder: «Målet for voksenopplæringen er å hjelpe den enkelte til et mer meningsfylt liv. Denne lov skal bidra til å gi mennesker i voksen alder likestilling i adgang til kunnskap, innsikt og ferdigheter som fremmer den enkeltes verdiorientering og personlige utvikling og styrker grunnlaget for selvstendig innsats og samarbeid med andre i yrke og samfunnsnivå».

Loven medfører at universitetet i framtiden ikke bare må åpne institusjonen for en mer omfattende voksenopplæring, men det vil også til en viss grad være aktuelt å utvide den oppsøkende virksomhet ved å kartlegge og imøtekomme de behov og interesser som loven forutsetter.

For å vurdere voksenopplæringen ved Universitetet i Tromsø vedtok Universitetsstyret 8.6. 1978 at det skulle oppnevnes et utvalg med følgende mandat: «Utvalget anbefales spesielt med problemfelt som praktisk gjennomføring, koordinering, ressursdisponering, samarbeid med andre institusjoner og oppsum-

mering av erfaringene hittil». Utvalget ble videre besatt med en repr. fra hvert institutt, en repr. fra Fag- og Studieplanavdelingen og 2 stud.repr.

Utvalget har pr. idag holdt 9 møter og vil om kort tid ha utformet en omfattende innstilling. Gjennom utvalgets arbeid har i hovedsak 5 spørsmål skilt seg ut som spesielt sentrale:

1. Hva faller innenfor/utenfor lov om voksenopplæring. (Hvilke tilbud ved U. i Tromsø anser vi for å høre under loven).

2. Hvordan skal voksenopplæringen organiseres ved U. i Tromsø? Hvilke råd/utvalg skal stå ansvarlig for de ulike arbeidsoppgavene som U. i Tromsø er pålagt gjennom voksenopplæringsloven? (Evt. utvalgets mandat, gjennomføring, koordinering og ressursdisponering av voksenopplæringen).

3. Hvordan skal ulike typer voksenopplæring prioriteres ved U. i Tromsø?

4. Skal det kreves generell studiekompetanse for å kunne delta i voksenopplæringskurs?

5. Finansiering og budsjettmessige konsekvenser.

Utvalgets arbeid vil ikke bli behandlet i detalj, men rent informativt kan nevnes punkt 5, som kanskje det viktigste spørsmålet utvalget har arbeidet med. Det er høyst aktuelt, også ut fra studentenes synspunkt.

For det er på det rene at det fra dept. hold er planlagt at voksenopplæringen i framtiden stadig vil utgjøre en større del av Universitetets funksjoner. Og så lenge voksenopplæringen skal sortere under samme budsjett som første- og andreutdanningen ved U., er det klart at gjennomføringen av lovene vil få konsekvenser for de regulære studietilbudene.

Finansieringss spørsmålet og andre viktige saker i forbindelse med voksenopplæringspolitikken er i aller høyeste grad en sak som burde oppta studentene. Dette da vi alle før eller siden vil få befattning med den, enten som student eller som deltaker i et regulært voksenopplæringsstilbud.

Geir Zackariassen
Stud.repr. i voksenopplæringsutvalget

50% fra Nord-Norge til medisinstudiet i Tromsø

Før påske ble det vedtatt i Universitetstinget at minst 50% av medisinstudentene som taes opp ved Universitetet i Tromsø, skal være fra Nord-norge. Kriteriene for dette er fastsatt av styrestyret ved Fagområdet medisin.

De tre nordligste fylker har ca. 12% av landets befolkning det skulle svare til ca. 40 medisinstudenter pr. år. De medisinske læresteder i Oslo og Bergen tar tilsammen opp gjennomsnittlig 13 studenter fra Nord-Norge pr. år, det samme er tilfelle for Universitetet i Tromsø.

Ved å øke antallet nordnorske studenter taes opp i Tromsø til 20, er man sikret minst 33 studenter med den tilknytning til landsdelen som styrestyret definerer som vesentlig, selvfølgelig under forutsetning av at tallene for Oslo og Bergen ikke endres. Dette kan muligens være et virkemiddel for å bedre på legemangelen i landsdelen.

Fordeling av støttemidler til studentaktiviteter

Her følger innstillinga fra Studentutvalet for tildeling av støttemiddel til studentaktiviteter for vårsemesteret 79.

Universitet SV	1100 kr.
Kristent Forum	400 kr.
Bulaget	600 kr.
Populistisk Arbeidsgr.	1100 kr.
Stud. Undervannskl.	800 kr.
Kvinnegruppa ISV	400 kr.
Studentersamfunnet	2.200 kr.
Kameraklubben	600 kr.
Fiskerifaglig Forum	800 kr.
Tilsaman	8000 kr.

Pengane blir utbetalte fra Samskipnaden etter at innstillinga er handsama i styret for Samskipnaden.

Nei til atomkraft

Ulykken med atomkraftverket på «Three Miles Island» i Pennsylvania i USA, viser at teknisk og menneskelig kontroll med kjernekraftverk ikke er mulig.

Derfor må kampen mot atomkraft styrkes.

En energipolitikk som gjør utbygging av atomkraft nødvendig, skaper samfunn hvor den demokratiske kontrollen over beslutningsprosessen blir umuliggjort.

Landstinget i NSU går mot all bygging av atomkraftverk. (Vedtak på Norsk Studentunions 25. Landsting, Oslo 31. mars 1979.)

Trykkfeildjevelen slår til!

At Studentavisa var ekstra hardt ramma i forrige nummer skulle være klart for enhver leser. I forsøk på å oppklare misforståelsene, følger her en del rettelser:

S. 2: Illustrasjonen til «Oljekampen» er enno ikkje slutt! er satt opp-ned!

S. 3: Innledninga til intervjuet «Studentane og Samskipnaden» var falt bort. Den er som følger: «Intervju med Sos. Frontmedlem Erik-Oddvar

Eriksen, vedrørende den siste utviklinga i tilhøvet mellom studentane og samskipnaden.»

S. 7: Et svar redaksjonen har til Magnus P. Halds innlegg «Pengemangel og plassmangel» side 2, havna i trykkeprosessen på nest siste side.

S. 9: Artikkelen «Hvor går AKP og Kina» skal selvfølgelig være undertegna Kommunistisk Universitetslag, og ikke Kommunistisk Universitetsforlag.

Hvor er vi?

Søndre Tollbugt. 7 b, 4. etg. Tlf. nr.: 81 715

Adressen og telefonnummeret til Studentutvalgets kontor, som dessuten brukes jevnlig av NSU-delegat-gruppa, Studentavisas redaksjon, Studentidrettslaget og Studentersamfunnet er VIKTIG Å HUSKE FOR ALLE STUDENTER.

KONTORTIDA: Mand: 08 - 11
Tirsd: 08 - 11
Onsd: 16 - 19
Torsd: 08 - 11
Fred: 08 - 11

Studentutvalgets lokaler er i Søndre Tollbugt. 7B, 3. etg. Telefonnummer: 81 715

Eldre, restaurerte hus som studentboliger

Muligheten for at studentene om noen år kan flytte inn i eldre, restaurerte hus er tilstede.

Det gamle strøket i Skippergata skal saneres bort. Noen av disse eldre husene skal imidlertid bevares og flyttes til et annet sted i byen. Den opprinnelige tanke til kommunen var å benytte disse til eldre-boliger, i restaurert forstand. De eldre har stilt seg negativt til ideen, sannsynlig-

vis fordi de ikke har vært oppmerksom på at det her snakk om restaurering ny-innredning. Nå har Samskipnadsstyret fått en respons fra kommunen. Styret har spilt ballen tilbake til kommunen og bedt dem om klare saken med de eldre men stilt seg prinsipielt villig til å gjøre bruk av de eldre boliger som studentboliger. Formannen i Samskipnadsstyret sier til Studentavisa at fasaden på disse boligene skal bevares mens innredning blir ny. De skal drives som små økonomiske enheter. Det er grunn til å tro at slike typer studentboliger vil skape et godt sosialt miljø, hevder P. A. Dyrkoren.

Nå det gjelder det framtidige prosjektet på Kvaløya synes det å være i det beste. Finansieringen til prosjektet Stoskogåsen 2 vil ifølge Dyrkoren være klar i løpet av neste år.

Hedersplassen i mange hjem...

... hvor våre venner fra litteraturens verden har et godt tilholdssted! BBB reolen er et stilig bruksmøbel, laget i furu/gran. Enkel å montere, passer i alle interiører. Kan bygges ut til en elegant, komplett veggseksjon med eller uten skap. Prisen er også riktig!

Spør etter BBB hos oss.

Produsent
EIDSVOLL TRVEFABRIKK AS

UNIBOK
UNIVERSITETSBOKHANDEL
Roald Amundsens plass 1
- tlf. 81012

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for
Tromsø-studentene

4. årgang — Nr. 4. Mai 1979.

Redaksjon:
Jørn Fossmo, ansv.
Marit Hernes,
Irene Kulleseid, ansv.
Erling Lakså,
Auhild Nedberg,
Aileen Nilsen,
Astrid Torvik,

Adr. Søndre Tollbugt. 7 b, Tromsø.
Tlf. 81 715
Studentavisa er organ for studentene ved Univ. i
Tromsø, og kommer ut ca. en gang i måneden.
Redaksjonen er valgt på Sos. Fronts politiske
grunnlag.

Trykt i 1500 eks.

På tampen av semesteret

Til tross for forskjellen mellom en typisk dagsavis og Studentavisa synes målsettinga å være den samme — nemlig at avisa blir lest. Studentavisa har få muligheter til å stå fram som en nyhetsavis, fordi den kun kommer ut 3-4 ganger i semesteret. For å unngå at avisa bare skal bli en kommentar til de studentpolitiske hendelsene har vi derfor dette semesteret forsøkt å gå «nye veier». Hvert nummer har hatt et hovedoppslag, et tema

er hver gang blitt viet spesiell interesse, som den Internasjonale kvinnedagen og Barneåret. I dette nummeret er temaet Familien i krise. Begrunnelsen for å velge nettopp disse temaene er at vi har villet rette søkelyset mot områder av politikken som tradisjonelt har vært lite påaktet.

I tillegg til dette er det lagt ned mye arbeid i forsøket på å gjøre avisa bedre rent teknisk/layout-messig. Men mye kan ennå gjøres.

Eksamen-press og angst, men lærer du noe av det?

Laurdag 10 mars hadde Studentutvalet og Delegatgruppa i NSU eit seminar om eksamen. Føremålet med seminaret var å drøfte kva funksjon eksamen har innen utdanning og yrkesliv. I ei innleiing som tok opp eksamen generelt, snakka Sven Mollekleiv, leiaren i NSU, om korleis dei tradisjonelle eksamensformene fungerer som fagleg disiplinering overfor studentane.

Kva tener eksamen til?

Undersøkingar har vist at eksamen verken er eit effektivt eller påliteleg mål på kva ein kan. Og at det er liten samanheng mellom skoleprestasjonar og kompetanse for vidare utdanning eller yrkesinnsats. Untatt i utdannings-systemet og i offentleg verksemd blir karakterer aleine vanlegvis ikkje tillagt avgjerande vekt ved opptak og tilsetningar. Men også i den statlege sèktor spelar ting som ansiennitet, fagkombinasjon og kva du har jobba med avgjerande rolle. Kvifor da eksamen? Eksamen pressar folk til å lese til eksamen og ikkje for å lære. Eksamen blir eit mål for læring istadenfor eit mål av læring. Det faglege innhaldet blir noe underordna i høve til karakterane, og læringa blir ikkje motivert av interesse og behov. Vi blir lært opp til å lese og lære det som lønner seg, til å gulpe opp kunnskap og dei «riktige fakta». Læring blir motivert av ytre faktorar, og dette virker hemmande på sjølv læringsprosessen. Eksamen som mål for læring fører til at vi utviklar ein bestemt type haldning. Tilhøvet studentane imellom blir påverka. Vi lærer å konkurrere og motarbeide kvarandre istadenfor å samarbeide. Vi lærer å bli underdani-

ge ovanfor lærarar og arbeidskjøparar seinare i livet.

Sjølvpoffatninga vår tar farge av skoleprestasjonane. Karakterane blir oppfatta som verdimål på menneske, og det pregar haldninga vår til både oss sjølv og andre. Mange av oss oppfattar skolen som eit evig nederlag og utviklar sjølvforakt, uvisse og motvilje mot læring.

Utdanninga skal ikkje berre kvalifisere arbeidskraft, ho er og eit viktig ledd i å utvikle lydige og veltilpassa samfunnsborgarar, som gjer det dei blir sette til utan å stille spørsmål om det.

Illusjonen om sjanselikskep

Systemet med individuelle eksamensprestasjonar og abstrakte tallkarakterar i utdanninga kan sjå nøytralt og objektivt ut, det blir opp til elevane til kvar og ein kva yrke og status vedkommande skal få. Dei flinke får leiande og privilegerte stillingar, mens dei andre får dårlege og underbetalte jobbar. Og dei som kjem dårlegst ut trur at dei berre har seg sjølv å skulde på. Det ser ut som at alle har dei same sjansane i utgangspunktet.

Men denne sjanselikskep er ein illusjon. Gjennom heile utdanninga blir elevar frå høgare sosiale lag favorisert, også i eksamens-situasjon. Prøvene er dominert av borgarlege normer, oppfatningar og språk, og dei byggjer på ei borgarleg erfaringsverd.

Prestasjonspresset og den individuelle sjølvhevdinga som er knytt til eksamen er dessutan klårt kvinneskaminerande. Det er påvist at ungar frå lågare sosiale lag får dårlegare karakterar sjølv om dei står på same intelligens-nivå. Framleis har vi ei systematisk skjev sosial, geografisk og kjønns-

Forts. side 6

NSU's 25. Landsting:

Aktiviteten på institutta må styrkast

Etter valet: Jentene i fleirtal i det nye arbeidsutvalet. Landstinget oppsummerer at arbeidet med utdanningsreformane har vore for mye retta mot departement og byråkrati.

Delegatgruppa i Tromsø deltok på NSU's 25. Landsting i dagane 28-31 mars. Fra morgon til kveld i heile tre dagar var dei med på å diskutere utdanningspolitikk. Alt i alt var det rundt om 65 delegatar samla som representerte universitet og høgskular i Trondheim, Bergen, Oslo og Ås.

Ein gang i året møtast alle delegatane til Landsting (LT) for å trekkje opp dei politiske retningslinjene for arbeidet i interesseorganisasjonen til studentane, Norsk Student Union. På LT blir det vald eit Arbeidsutval (AU) som held til i Oslo og tar seg av det daglege arbeidet.

LT er delt opp i plenumsesjonar og arbeid i mindre grupper (kommisjonar). Det var 8-10 delegatar i kvar kommisjon, med ei viss fordeling med omsyn på lærestad og politisk tilhøve. Kvar kommisjon hadde ansvar for ei spesiell sak eller saksområde. Arbeidet i kommisjonane er noe av det viktigste på LT. Der blir sakene diskutert og gjennomarbeida og forslag til vedtak blir utarbeida. Kommisjonsarbeidet gir alle ein reell sjanse til å setje seg grundig inn i ei sak og vere med på å utforme vedtak. Dessutan er det ein fin måte å bli kjent med folk på.

Det 3 Tromsø-delegatane var spreidde på kommisjonar som tok opp Samskipnaden, eksamen og evaluering og cand.mag-innstillinga med dei forandringane denne fører til i dei humanistiske faga. Elles var det kommisjonar som tok opp internasjonale saker, forskerutdanning, studiefinansiering og rekneskapet og budsjettet for NSU.

Innimellom arbeidet i kommisjonane var det sesjonar i plenum. Her blei forslaga og endringsforslag til vedtak lagt fram, diskutert og røysta over. Jambørt med kommisjonsarbeidet kom det klart fram kor fastlåst plenumsesjonane var i dei parlamentariske spelereglane. I høve til arbeidet i kommisjonane skjedde det lita eller ingen politisk utvikling. Posisjonane var fastlagte på førehand og det var ikkje lett for folk som ikkje var så

Stemmingsbilled frå Landstinget.

rutinerte å få fram meininga si der.

Ei viktig sak på LT var organisasjonsundersøkinga av NSU. Denne gjekk ut på å vurdere om det trongst ei nyorganisering. Kontakten mellom NSU sentralt og studentane og lærestadene er dårleg. Alle studentar ved universitet og høgskular som betaler semesteravgift er medlem av NSU, men mange av desse er ikkje klar over korleis dei kan «bruke» ressursane i NSU i det fag-politiske arbeidet. Dette må det gjerast noe med. Det har vore lagt fram ein del forslag om korleis ein kan rette på tilhøva. Fleire instansar har vore bedte om å seie si meining, blant andre har Hovudallmøtet i Tromsø fatta eit vedtak på saka.

Progressiv Front fremma eit forslag om å opprette basisgrupper for delegatgruppene som eit ledd i styrkinga av den lokale aktiviteten. Dette blei avvist av LT. Slike basisgrupper vil ikkje få noen sjølvstendig politisk funksjon og det er uklart kva status dei skulle ha. De vil og virke undergravande på prinsippet om kollektivt medlemskap.

I staden blei det vedtatt at delegatgruppene skulle styrkje kontakten med arbeids/fagutvala og fagkritiske grupper. Det blei også understreka at det er viktig at delegatgruppa deltar i det fagleg-politiske arbeidet som går føre seg på institutta.

I fagkritikkarbeidet må utdanningspolitiske reformar og studentsosiale saker settjast inn i ein breiare politisk saman-

heng. Difor er det viktig at ein prioriterer i arbeidet med dei statlege reformframstøta utifra om saka grip avgjerande inn i studie- og arbeidssituasjonen til dei lokale fagmiljøa. Da kan ein kome bort fra praksisen der det fagpolitiske arbeidet berre blir refleks på framstøta frå kirke- og undervisningsdepartementet og trekkje fleire studentar med.

Val — jentene i fleirtal

Dei siste åra er det Sosialistisk Front som har hatt fleirtal i NSU, men på LT finn du fleire politiske fraksjonar representert: Grønt Gras (GG), Progressiv Front (PF) og Norges Konservative Studentforening (NKSF). PF og GG har og hatt kvar sin representant i AU sentralt den siste perioden, men denne gangen stilte berre GG kandidat til AU. PF syntest dei hadde for få folk til å avsetje ei eller ein til å jobbe i NSU sentralt, og DKSF hadde heller ingen å stille. Sju av dei åtte medlemmane til det nye AU blei difor sosfrontare, og det blei seks jenter som kom med. Desse er Grete Brockman, Sissel Mæland, Vigdis Brock-Due, Marie Aalen, Gro Hanne Aas og Jone Samuelsen. Sven Mollekleiv fortset som leiar. GG stilte med Arild Røed.

Det blir spennende å sjå om jentene vil lukkast med å innføre ein betre arbeidsstil med det som hittil har prega NSU, sentralisert elitestil med mange og tunge sakspapir. Lett blir det nok ikkje, byråkrati og byråkratiske tradisjonar er eit seigt materiale å jobbe med og har ein eigentyngde som kan knuse den beste vilje. Men vi ønsker dei lukke til og gledar oss til ei oppbløming av det kvinnepolitiske arbeidet i NSU.

SAMLIV — BOFORM — SAMLIV — BOFORM

Å bo på studentby

En stor del av Tromsø-studentene bor på studentboliger. Her i byen har vi 4 slike, Breivika, Øvre Breivang, Storskogåsen og Prestvann. I forbindelse med temaet i dette nummeret, var Studentavisa interessert i å høre hvordan det er å bo på denne måten. Vi er klar over at det å snakke med kun 4 studenter på Prestvann ikke gir noe representativt bilde av hvordan studentboligmiljøene fungerer.

Vi tror likevel at de synspunkter som kom fram i praten vi hadde med Erlend,

Astrid, Jens og Magne (bodd henholdsvis 7 år, 1 år, 8 mnd. og 1 år på Prestvann) kan gjenspeile en del fellestrekk.

Hvorfor valgte dere å bo på studentbolig?

—Det var omtrent ikke noe valg. Fra jeg begynte å studere til jeg flytta inn i Breivika et halvt år senere, hadde jeg bodd mange forskjellige dårlige steder omkring i byen.

—Jeg bodde privat i begynnelsen, faktisk ganske bra på

hybelleilighet, men det ble altfor dyrt. Dessuten ble det isolerende å bo privat.

Hvordan er det da egentlig å bo på studentbolig?

—Fordelen ved å bo her er spesielt kjøleskapet og dusjen!

—Dessuten er man uavhengig, kan komme og gå som man vil. Private hybelverter blander seg opp i alt!

Dere er 10 studenter på hver gang, og kjøkkenet er det eneste felles rommet dere har. Hvordan fungerer det sosiale miljøet?

—Opplegget er egentlig ganske asosialt. Man sitter ikke på kjøkkenet mer enn nødvendig. Det er sterilt og utrivelig utforma.

—Jeg synes kjøkkenmiljøet er noenlunde OK, men det eksisterer tydeligvis barrierer mot å gå på rommene til hverandre.

—TV-en hjalp mye på samværet da vi fikk den for et par år siden.

—Ja, det ser ut som om TV-en fungerer som et påskud for å oppholde seg på kjøkkenet. Da den var til reparasjon for ei stund siden, så man ikke mye til folk her, — man åt og gikk inn til seg sjøl.

På de andre studentboligene er gangordninga annerledes. Har dere noe inntrykk av hvordan «samboinga» fungerer der?

—I Breivika, hvor det er 6

Fra Prestvann Studentheim.

personer på hver gang, og hvor alle må innom for å komme inn på de andre studentboligene, er alle ferske studenter, og det er derfor lettere å få kontakt. Øvre Breivang er den verste plasseren. To deler kjøkken, og det er vanskelig å bli putta sammen med et fremmed menneske. Der man deler kjøkken med flere, er det tross alt innretta

slik at det er muligheter for kontakt. I utforminga av Øvre Breivang er det ikke tenkt i slike baner.

Hva tror dere den fysiske utforminga har å si for trivsel-en?

—Sånn som blokkene her på Prestvann er bygd, er det særlig vanskelig å bli kjent med folk som bor i de andre etasjene.

—De lange korridorere med 12-13 lukkede dører kan nesten virke litt skremmende. Rommene er jo også små, og alle er likedan utforma. Det er

vanskelig å få noe personlig preg på dem. Man får behag for å komme seg ut av Prestvann til folk som bor annerledes. Jeg reagerer for resten på den oppstykkings som finnes i samfunnet med gamle, syke, studenter og andre kategorier av mennesker plassert hver for seg. De gir et ghettopreg, — man kan omtrent risikere å gå gjennom hele studiet uten å se andre enn studenter!

Samtaledeltakerne ga oss altså ikke noe spesielt positivt bilde av det å bo på studentbolig på Prestvanns størrelse. Tvertimot mente de at i gangmiljøene noen steder fungerer godt, er det mer unntak enn regel. Interessant ville det være å se nærmere på hvordan som skal til for å skape gode sosiale miljøer, og vi i Studentavisa ser gjerne at disse sjøne følges opp med innlegg om studentby som boform.

Magne, Erlend og Astrid på felleskjøkkenet på Prestvann. (Jens var ikke tilstede da bildet ble tatt)

Om kjønnskamp/samarbeid

Av Knut Schrøder

Hva forbinder vi med «mannens verden»?

Er det

1. Krig, konkurranse, makt-politikk, strebing, vold, hat og ufølsomhet?
2. Kameratskap, solidaritet, aktivitet og nysgjerrighet?
3. Ensomhet, usikkerhet og forvirring?

Alternativ 1 er slik såkalte progressive forfattere som skriver «kvinnelitteratur» ser på mannens verden, og på menn. Alternativ 2 er slik forfattere av bøker av, om og for menn ser det, mens alternativ 3 er slik de fleste menn føler sin egen situasjon med hensyn på mansroller.

En tilsvarende ulikhet vil vi få om vi prøver å definere «kvinnens verden.»

Gutter og jenter som vokser opp, lever ikke i samme kultur, og menn og kvinner kan sies å ha ulik kulturbakgrunn. Jo hurtigere samfunnet forandrer seg, jo mere må folk forandre sine måter å tenke og være på, dvs. sin kultur. Det er kvinnes samfunnsmessige rolle som mest og hurtigst har endret seg de siste 10-årene, og det er derfor kvinnene som sterkest føler avstanden mellom den rolle

de må fylle i samfunnet, og den rolle vår kultur historisk sier de skal ha. Denne avstanden er selvfølgelig tilstede både på det samfunnsmessige, mellom mennesker og det personlige plan, og kampen føres derfor på 3 fronter:

- A: Mot materiell undertrykkning som sterkest rammer kvinner (dagjem, lik lønn for likt arbeid)
- B: mot menns kulturmessig nedarvede oppførsel der hvor den virker kvinneundertrykkende. og
- C: mot egne innlærte reaksjoner som ikke lengre er samfunnsrelevante.

Punktene A og C i kvinnes kamp ble mottatt med begeistring av de fleste menn, og volder heller ikke i dag noen problemer. Det gjør derimot punkt B. Dette går jo på det vi oppfatter som deler av vår personlighet. Det er en vanskelighet til, særlig for sosialistiske menn, nemlig det plutselig å skulle definere seg selv som medlem av en undertrykkende «klasse».

I starten syntes jeg at også denne delen av litteraturen var flott. Det var heldigvis likevel ikke slik at kvinner forlangte at menn skulle være

harde, ufølsomme og alltid sterke. Etter hvert som jeg leste mere, derimot, ble jeg forvirra: alt det menn gjorde virket som var galt. Det sto om harde menn, de åpna seg ikke fordi de da kunne miste makta. Det sto om menn som åpna seg og fortalte om sine svakheter, det var menn som var umodne og egentlig bare ville ha en ny mor. Det sto om menn som tok på jentene, de var klåfingret og bare ute etter en ting. Det sto om menn som ikke tok på jentene, det var menn som ikke forsto hva ømhet og fysisk kontakt, berøring, betydde. I fjernsyn, radio, aviser og bøker dundret de løs med angrep på menn, og jo jævlige mennene var, jo bedre var stykket. Og jeg kjente meg ikke igjen, og nesten ingen gjorde det. Noen ble da sinte og vendte kvinnesaken ryggen for godt, og noen ble full av sjøforakt og skam over å være mann, og torde derfor nesten ikke ta et skritt uten å tenke på om dette var manns-sjåvinisme.

Det ble for forvirrende, jeg ga opp, slutta med å tenke mere over det. Men usikkerheten, er jeg sånn likevel? Den satt igjen som en svak murring.....Og her kunne historien ha slutta, var det ikke for at vi var et gjeng gutter

som ble troma sammen i forbindelse med et seminar om kjønnsroller. Der oppdaga jeg, og de andre med, at vi alle hadde det sånn. Vi gikk med en slags kollektiv skyldfølelse for våre «fedres» misgjerninger alle sammen. Vi hadde ikke tordet å definere vår egen rolle på egne premisser av frykt for å dumme oss ut, eller betraktes som motstandere av kvinnekampen.

Dette er farlig. Kvinnene har vært omgitt av en rekke myter om hvordan de er. Kvinnene har sjøl lurt på om disse mytene likevel var sanne. Kvinnene forteller nå til hverandre og til oss menn at slik er de ikke, de er hele mennesker. Det er bra. Men hva skjer i de samme bøkene med mytene om mannen, som det følelsesløse beregnende beist han er? De opprettholdes og forsterkes! Menn er slik de er fordi de er menn, her trengs ingen annen forklaring. (Jvf. boka «Kvinner»)

Vi menn vil også betraktes som hele mennesker av kvinner, akkurat som kvinner vil betraktes som hele mennesker av menn. Myter om at «slik er kvinnen» og «slik er mannen» kan bare føre til større avstand mellom kjønnene, u-

sikkerhet på hverandre mistenksomhet.

«Kjønnskampen» står nå i stampe, ingen kommer nå vei. Følgen blir den deprimerende tonen i «kvinnelitteraturen».

Kvinner har hjulpet menn med å forstå hvordan oppfatter sin situasjon, hvorfor de reagerer som de gjør, hva de ønsker, og hva som motstridende mellom deres følelser og behov, og samfunnets forventninger.

Menn har ikke hjulpet kvinnene til å gjøre det samme. Kvinner er derfor heller til å se med mistenksomhet mens oppførsel, samt til som de mener at de gutter menn de kjenner, er unnsjøl om tvilen er der: er likevel slik mytene sier er? Den samme tvilen mennene sjøl. De er sam ofte redd for ikke å være «ordentlig» mann.

For å komme ut av de tilstivnede situasjonen, jeg det er nødvendig at vi kommer sammen og snakke om hvordan de opplever situasjon, og finner tryggheten ny mansrolle slik vi finner naturlig.

SAMLIV — BOFORM — SAMLIV — BOFORM

Det politiske privatlivet

Formen og innholdet i denne artikkelen viser mer enn noe annet den manglende kollektivbevegelsen i Norge.

Tanken var nemlig å intervju folk her i Tromsø som har forsøkt å etablere nye bofellesskap og samlivsformer. Vi gav omsider opp tanken — rett og slett fordi vi ikke greide å komme i kontakt med passende intervjuobjekt, d.v.s. med folk som har kommet forbi problemer med fordeling av rydding, oppvask og matinnkjøp. (Et faktum som med all tydelighet demonstrerer hvor lite utbredt nye og annerledes samlivsformer er her).

Fordi vi likevel mener det er viktig å ta opp et slikt tema, gikk vi istedet til den danske avisa «Politisk Revy». I en artikkelserie over ti numre tar den opp spørsmål i tilknytning til barn, parforhold og seksualitet under tittelen: «Familien i krise». Intensjonene bak serien er å viderefremde noen av de erfaringene som er gjort med å bryte ut av den tradisjonelle kjernefamilien og å forandre privatlivet. Dette fordi det har vist seg vanskeligere enn antatt å endre forholdene mellom menn og kvinner, å bearbeide foreldreholdninger og ikke minst å jobbe kritisk med seg sjøl — kort sagt å forandre det vi er oppdratt til.

FORSIDA

Som vi ser av et lite avsnitt på forsida av Studentavisa, har kollektivbevegelsen fått en fast grobunn i Danmark. En egen spalte er viet «kollektiv søker og søkes» i den danske dagsavisa «Information» — dette som en indikator på omfanget. Mellom 40.000 og 50.000 antas å bo i kollektiv i Danmark.

Mens spørsmålet blant folk på norsk venstreside kan spissformuleres til: Skal vi (ta sjansen på å) flytte i kollektiv, er spørsmålene i dansk venstreside mer knyttet til utvikling av nye samlivsformer og væremåter i allerede forlengst etablerte kollektiv hvor også forsøk på å utvikle nye seksuelle modeller inngår som en viktig del.

Det er problemer fra denne debatten vi i det følgende vil gi noen få smakebiter fra.

KVINNEBEVEGELSEN OG SEKSUALITETEN

Med kvinnebevegelsen kom hele den rollen som kvinner tradisjonelt har som seksualobjekt opp til diskusjon og revisjon. Som et av de kvinnelige intervjuobjektene formulerer det:

—Jeg begynte systematisk at avlære meg tradisjonelle kvindelige trekk — lige fra påklædning og make-up'en til de små innsmigrende smil og øyekast. Og samtidig blev jeg overfølsom overfor enhver seksuell tilnærmelse fra mænd. Det som skjedde med seksualiteten var at det blev problematisk overhovedet å ha et seksuelt forhold til mænd.

Noe som selvsagt også fikk konsekvenser overfor hennes egen mann. De utviklet etterhvert et kameratskap — som jo var i overensstemmelse med kvinnebevegelsens «krav». Men med kameratskapet forsvant også den «dramatiske polarisering som gav den seksuelle gnist», som hun selv uttrykker det.

At oppbrudd og forandring fra den tradisjonelt passive kvinnerollen var nødvendig, er opplagt. Men forandring til hva og hvordan? Nye seksuelle teknikker er kommet som en følge, men representerer ingen løsning. «Vi hadde likesom ikke noen nye seksuelle modeller, vi kunne bygge på som kunne tænde gnisterne. Og på den andre side kunne de gamle heller ikke brukes. For hovedet blokerede sgu for det, når man gjorde det».

A FÅ BARN

På samme måten blir også det å få barn problematisert i forhold til det å skulle kunne fungere på en annen og bedre måte som foreldre. Slike problemstillinger som det å skulle være mor, som skulle være svært nærliggende for kvinnebevegelsen, har ikke vært tatt opp. Det har rett og slett ikke blitt tatt hensyn til at kvinner ofte er mødre. Følgelig har det ikke vært noen hjelp å få for å greie en slik situasjon. Istedet kommer kvinnene under dobbelt press: De skal oppfylle barnets behov, men samtidig skal de sørge for ikke å falle inn i den tradisjonelle morsrollen. De blir

klemte mellom de ulike kravene og utvikler dårlig samvittighet uansett hva de gjør.

KOLLEKTIV

Kollektivbevegelsen skulle være den anti-autoritære bevegelsens svar på kjernefamilien. I Norge ble det stort sett med praten, men kollektivbevegelsen i Danmark som før nevnt har fått et betydelig omfang.

Men kollektiv er ikke en entydig betegnelse på en boform. Et kollektiv kan være alt fra felles kjøkken, eller felles hobbyrom til total felles økonomi og felles seksualitet. På denne akse er det plass for alle slags tilpasninger.

HVORFOR KOLLEKTIV?

Fordelene ved å bo i kollektiv er åpenbare: det er flere om oppgavene, «kjedelig» og tidkrevende oppgaver som vask og oppvask, matlaging osv. kan gjøres unna på kortere tid og en kan få frigjort tid, f.eks. til politisk virksomhet.

For barn er det viderer en fordel å få et tillitsfullt forhold til flere voksne — de vet at flere kan ta seg av dem og blir dermed mindre mors- og farsbundet og mer åpne for andre mennesker.

På det personlige plan kan kollektiv bety en mulighet for solidaritet og kritikk fra flere hold, ikke bare fra en, slik det oppleves i kjernefamilien — en tetthet som fort kan bli klaustrofobisk.

Ideelt sett gir altså kollektiv muligheter for å utfolde seg på flere dimensjoner i forhold til flere mennesker, sammenlignet med den tradisjonelle kjernefamilien.

«KOLLEKTIVE» MYTER

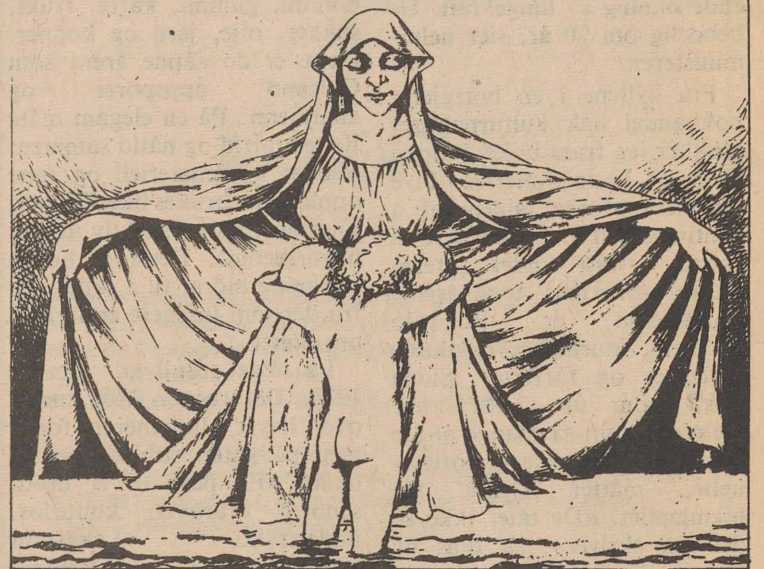
Men kollektivbevegelsen har også vært plaget av en del (selvpålagte?) myter:

Personlige problemer — tilgjengelig for alle?

For det første at alle problemer skal kunne tas opp og drøftes igjennom i gruppemøter. En rutiner kollektivboer sier til «Politisk Revy» at et «husmøte var ikke godt før det var en som brøt sammen».

Seksualitetens fristed?

Det at seksualiteten gis så mye bedre vilkår (alternativt:

— Det politiske privatlivet —

För mej

För mej kan kärleken aldrig vara två som kryper ihop i et hörn medan livet rasar förbi

För mej måste kärleken alltid vara många som kjemper i bredd — också du, också jag — mitt uppe mitt ute i livet.

Märtha Tikkanen

Valg til stud.org.

Sosialistisk front vant valget på hovedallmøtet 3. mai til studentavisa og studentutvalget. Progressiv front stilte ikke opp til valg, men stemte avholdende på sosialistisk front sine kandidater!!!!!!

Studentavisa:

Pål Christensen
Aileen Nilsen
Helen Knoph Larsen
Erling Lakså
Tormod Olsen (fotograf)
Audhild Nedberg
Irene Kulleseid.

Studentutvalget:

Anne Lise Langfeldt
Kjell Gunnar Eriksen
Jens Bjørnåvold
Pål Markusson.

Kollektiv — et alternativ til kjernefamilien?

Latinamerikas åpne årer

5 hundre års plyndring av et Kontinent

Bokanmeldelse av Kåre Bønnaa

Mexico city oktober 1977. Rushtid. Som iltre løver raser bussene nedover avenida colon. Tjukk, svart eksos legger seg som en klam hånd om mexicanere på vei hjem til frijoles og tortillas. Luftforurensningen har gitt en alarmerende økning av lungekreft. Ubeboelig om 20 år, sier helseministeren.

Fra hyllene i en bortgjemt bokhandel bak kulturpalasset plukker jeg fram boka: «Open veins of Latin America. Five centuries of the pillage of a continent». På norsk fra Pax forlag i høst under tittelen «Latin Amerikas åpne årer». Forfatteren er Eduardo Galeano, journalist, redaktør, forlegger og forfatter. Siden boka kom ut i 1971 har Galeano, som så mange andre Latin Amerikanske opposisjonelle, måttet flykte fra hjemlandet. «De tåler ikke se det jeg skriver», sa Blas de Otero, «for jeg skriver det jeg ser».

Boka ble en nyttig veiviser på en reise gjennom de land Galeano beskriver. Latin Amerikas historie er historien om plyndringen av et kontinent. Galeano vil vise at «underutviklingen» i Latinamerika er en følge av utviklingen andre steder, at latinamerikanere er fattige fordi bakken de står på er rik, og at de stedene som er privilegert fra naturens side, er blitt forbannet av historien.»

Det er en majestetisk bok. Galeano skriver med stor følelsesmessig og intellektuell tyngde. Kunnskapene er omfattende og analysen av imperialismens årelating av Latinamerika krystallklar. Bare en som selv er vokst opp på dette kontinent kan føre en

penn som dirrer av slik harme. Han er ubarmhjertig som en orkan og flenger vekk ethvert forsvar for imperialismen med bestemt, allikevel stille raseri.

Gjennom århundrer er kontinentet blitt tappet for sine rikdommer: gull, sølv, kakao, bomull, gummi, kaffe, frukt, sukker, olje, jern og kopper. Dette er de «åpne årer» som Galeano oppsporer og analyserer. På en elegant måte flettes fortid og nåtid sammen. Ved at kildemateriell og egne opplevelser brukes likestilt, kan journalistens perspektiv utfylle historikerens. Dette er bokas styrke og bidrar til å skille den fra det som tidligere er skrevet om emnet.

La Paz, Bolivia. Januar 1978. Det regner 3700 meter over havet. Indianeren foran meg på gaten strekker ut en hånd. «En peso til et brød, señor.» Frarøvet, kulturløs, undertrykt. Langsamt assimileres han inn i Bolivias fattigdom. «Bekjemp fattigdom, drep en tigger!», leste Galeano på en murvegg. På veggen bak denne indianeren har general Hugo Banzers militærregjering slått opp en plakat med varsel om innkalling til sesjon. «Fedrelandet kaller deg», står det med lysende bokstaver. Og mater patria strekker sine hender ut mot tre representanter for Bolivias befolkning: den hvite, mestizen og indianeren Alle tegnet med idealiserte strøk i nedre del av oppslaget.

I dag sitter etterkommeren av en kultur hvis teknikk langt oversteg Egypternes foran meg og ber om mat. Hvordan kunne dette skje? Eduardo Galeano vet. 60% av Bolivias befolkning er

analfabeter. Store grupper snakker «kun» guecha eller aymara, de opprinnelige indianske språkene. Conquistadorene tredde den spanske kulturen ned over hodene på indianerne, men fikk aldri tid til å lære dem språket.

Den fattige indianeren kan ikke spansk. Spansk er generalenes språk, overklassens språk, plyndrernes språk. Det er språket som en gang drev forfedrene hans vekk fra veldrevne gårdsbruk i det Bolivianske lavland og tvang dem ned i sølvgruvene rundt Potosi. Der døde de som fluer av metallforgiftning, silicose og undernærning. 7 av 10 vendte aldri tilbake. I løpet av tre hundre år konsumerte Potosis sølvgruver 8 millioner liv.

Og mens blodet fløt i gruvesjaktene, fløt sølvet over havet. Til Europa. Til en gryende industrialisering og kapitalisme. 16 tusen tonn mellom 1503 og 1660. Og siden: Gull, diamanter, gummi, sukker, kaffe. Alt drevet fram av de svettende indianere som nå ved kongelig dekret var legale slaver fordi de ikke frivillig oppga sin religion og kultur.

På Afrikas vestkyst jobbet prestene på spreng for å rekke å døpe de svarte til kristendommen før de ble lastet ombord og sendt over havet til det nye kontinentet. Og i Potosi fikk indianerne det hellige vatn over hodet før de ble sendt ned i mørket etter sølv. Der døde de som kristne.

100 år etter at Columbus satte sine bein på Bahamas sandstrender og Latinamerikas utplyndring startet, var 1/3 av indianerne strøket med. Guatemalas elver fløt som blodårer mot kysten etter

conquestadorenes nedslaktning av Maya-indianerne. Og Hernan Cortes, conquistador og leder for den første ekspedisjon til Mexicos innland, greidde ikke likstanken etter erobringen av Incaenes stolte hovedstad, og beordret soldatene til å slå leir utenfor byen mens de overlevende indianere begravde ofrene etter massakren.

Men Galeano beskriver ikke bare fortiden. Vår tids utplyndringsstruktur er tittelen på siste kapittel i boka. I stedet for råvarer er det nå billig arbeidskraft som er Latinamerikas viktigste eksportartikkel.

Hvordan ser så Galeano på framtiden? Har han oppsporet de årer som leder til frihet og uavhengighet for Latinamerikas folk? Noen

veiviser i revolusjonsstrategi er boka ikke. Men retningen er klar: «Latinamerikas gjenfødelse må innledes med at dets herskere blir styrtet i land etter land. Det er de som tror at skjebnen hviler i gudenes hender, mens sannheten er at den arbeider i menneskenes bevissthet som en rødgledende utfordring.»

Les boka!
Eduardo Galeano:
Latinamerikas åpne årer
Pax forlag 340 sider

OVERGANG FRA SIDE 3

Eksamen — press og angst, men lærer du noe av det?

messig rekruttering til høgare utdanning.

Kan vi gjere eksamen bedre?

I den høgare utdanninga i dag blir dei tradisjonelle faggrensene brotne opp. Nye fag, kurs og emnekombinasjonar kjem til. Blant det nye kan vi skilje ut to motstridande tendensar. Den eine ser vi særleg innan samfunns- og sosialfag. Der er det tillete med «mjukare» eksamensformer som prosjektarbeid, heimeoppgaver og gruppeeksamenar. Læraren spelar her meir rolle som vegleiar enn rollen som uimotseielig fagleg autoritet.

Den andre tendensen ser vi særleg på realfaga. Istadenfor større valfridom og fagleg fordjupning på tvers av forelda og kunstige fagskilje får vi kurs med fastlagt innhald og obligatorisk deltaking. Pensumkrava og arbeidspresset aukar parallelt med innføring av hyppige småeksamenar. Innføring av vektall vil seie eit eksamensretta studiearbeid. Fridom som blir att er fridomen til å velje mellom

ulike planar og obligatoriske kurs. Studentane får ikkje tid til anna enn å pugge til førstkomande eksamen. Det blir verken tid eller overskot att til å setje faget inn i ein samfunnsmessig samanheng eller jobbe kritisk med faget.

Oppgaveskriving

Med oppgaveskriving, gruppeeksamenar og heimeoppgaver kan vi bryte ned den individuelle eksamensforma med mekanisk oppgulp av stoff. Litteraturen på pensumlista blir noe som skal brukast og nyttast. Ikkje ukritisk reproduserast. Læring inngår i ein bruksretta samanheng og blir meir meningsfylt.

Dette er progressive tendensar i utdanningereformane. Men oppgaveskriving er ikkje i seg sjølv noe sesamsesam. Der det er meininga at folk skal skrive ei 3 vekers heimeoppgave på slutten av semesteret ser ein av og til at det oppstår konkurranse og kven som er først ute med å samle inn data o.l. allereie i

begynnelsen av semesteret. Og da har denne eksamensforma ikkje greid å bryte med angsten, presset og konkurransen studentane imellom.

Oppgaveskriving må vere eit kollektivt arbeid og det må vurderast kollektivt. Ein må ikkje finne seg i at studentane som har jobba i lag med ei oppgave skal spelast ut mot kvarandre i ein muntleg eksamen for at vurderingskomisjonen skal kunne verdsetje innsatsen til noen av dei ein eller to tiandedelar høgare enn for dei andre. Det er å oppretthalde den individuelle eksamenen under navn av noe anna og å øydeleggje spiren til samarbeid.

Stått/ikkje stått

Kravet om betre eksamensformer må koplust med kravet om stått/ikkje stått. Vi må kreve at vurderinga ved universitetet ikkje byggjer på tiandedels-skalaen (som dessutan er vilkårleg og illusorisk), men på gjennomdiskuterte minstekrav til kunnskap og fagleg dugleik i høve til fagområdet.

Karakterar tel lite eller ingenting ved tilsettingar, untatt der studenten blir tilsett i offentleg verksemd direkte etter endt utdanning. Det er påvist at det er liten eller ingen samanheng mellom gode karakterar og yrkeskarriere. Ein abstrakt talleksamen er heller ingen garanti mot politisk vurdering av søkjarar til stillingar i næringslivet.

Utdanning og arbeidsmarknad

Arbeid for å betre eksamen er viktig. Same kva fine målsettingar, «valfrie» studieopplegg og kor mye gruppearbeid eit fag har, så vil ein individuell oppgulp-eksamen som trugar i framtida allikevel strukturere studentane sitt arbeid til ukritisk pugg av pensumlistelitteratur, ureflektert oppgulp og konkurranse istaden for samarbeid. Utdanninga i det

kapitalistiske samfunnet vil alltid vere bestemt av behova på arbeidsmarknaden. Det er utenkjeleg at dei funksjonane som eksamenssystemet har skal kunne blir oppheva under kapitalismen. Men vi kan jobbe for å få innført ulike studie- og undervisningsformer og eksamensformer som meir eller mindre legg ein dempar på dei undertrykkande verknadene.

Den beste måten å oppnå dette på er å kjempe for krav som inneber større fagleg og politisk fridom og som gjer det mogleg for studentane og lærare å kontrollere sin eigen arbeidssituasjon. Det vil seie å kjempe mot studietidsnedkorting, oppsplitting i mindre einingar og vektallsordningar, og mot den viktigste konsekvensen av vektallssystemet: hyppige eksamenar.

STUDENTSAMSKIPNADEN I TROMSØ

ØNSKER ALLE SINE MEDLEMMER

GOD SOMMER.

Tidsskriftet KjerringRåd

Hva slags tidsskrift er egentlig KjerringRåd? Fra tid til annen får vi forespørsel om dette. Det er ikke lett å gi svar på noen få linjer, men vi forsøker oss hermed med noen stikkord:

KjerringRåd søker å bidra til analyser av ethvert politisk tema så sant dette relateres til kvinners samfunnmessige stilling. KjerringRåd henvender seg til alle kvinner og menn som selv arbeider med/er interessert i **kvinnkamp**. Så og si alt publisert stoff er inspirert av den marxistiske og/eller feministiske teoriretning — med problemstillinger som er relevante for diskusjoner om **frigjøring** generelt og **kvinnfrigjøring** spesielt. KjerringRåd er uavhengig av alle organisasjoner.

Redaksjonen består av en gruppe kvinner som alle er aktive i kvinnebevegelsen, men

med ulik organisasjonstilknøytning. Medlemmene i redaksjonskollektivet er/har vært medlemmer av Nyfeministene, Brød og Roser, Marxistisk kvinnegruppe, Lesbisk Bevegelse og Claragruppene.

Den økonomiske uavhengigheten er ivaretatt gjennom egen finansiering av abonnemeter, løssalg og kommisjonærslag. I tillegg til dette får vi hvert år kr. 15000 fra Kulturrådet. Dette er lite sammenlignet med det mange andre tidsskrifter får. KjerringRåd er da heller ikke noe overskuddsforetagende — det er med nød og neppe at det bærer seg. Derfor er det til syvende og sist hver enkelt abonnent som avgjør om KjerringRåd fortsatt skal eksistere. Redaksjonskollektivet er personlig økonomisk ansvarlig. Redaksjonen er et arbeidskollektiv hvor alle arbeider uten lønn, og hvor alle

arbeidsoppgaver som er knyttet til utgivelsen av et tidsskrift, går på omgang. Så redaksjonsarbeidet er altså både slitsomt og lærerikt!

Her er noen av våre planer for framtida hva KjerringRåds hovedtemaer angår: Nr 3/79 skal omhandle **kvinnelitteratur**. I nr. 4/79 vil vi ta opp temaet **ikke-vold**. Hovedtemaet i nr 1/80, vil være **okkultisme**, hvorfor har særlig kvinner okkulte evner, og eller interesser? Hvorfor utvikler det seg grupperinger innen kvinnebevegelsen hvis hovedinteresse synes å være mystikk, okkultisme og østlandsk religion/filosofi? Er disse tendenser innen kvinnebevegelsen reaksjonære?

Hvis du føler deg kallet til å skrive om et av de forannevnte temaer (eller andre), så sett deg ned og skriv.

Redaksjonskollektivet
i KjerringRåd

Gamle
KJERRINGRÅD
FORELDES IKKE!

Nr. 1/75. **Kvinnkamp i historisk perspektiv.**
Nr. 2/75. **Kvinner og litteratur (utsolgt).**
Nr. 3/75 **Problemer omkring organisering i den nye kvinnebevegelsen.**
Nr. 4/75 **Utbytting av kvinnelig arbeidskraft.**

Nr. 1/76 **Ulønna arbeid er kvinnearbeid.**
Nr. 2/76 **Kvinner og menns forhold til kjærlighet og forelskelse.**
Nr. 3/76 **Sunnhet og sykdom — ikke bare legenes problem.**
Nr. 4/76 **Kriminalitet og vold. (Utsolgt).**

Nr. 1/77 **Kvinnepolitikk i fagbevegelsen.**
Nr. 2/77 **Bygdesamfunnet — trygghet og/eller frigjøring?**
Nr. 3/77 **Makt og avmakt i dagliglivet.**
Nr. 4/77 **Lesbisk kamp.**

Nr. 1/78 **Kvinnepolitiikk — motstand i ulike land.**
Nr. 2/78 **Pornografi — noe for kvinner? (Utsolgt).**
Nr. 3/78 **Kvinneskultur — god eller dårlig for kvinner?**

Om pornodiskusjonen og presen- tasjonen i siste Studentforum

Mange mener at artikkelen om porno i Studentforum var uklar. Vi ønsker å klargjøre synspunktene våre. Dessuten vil vi rette opp den tendensiøse framstillinga diskusjonen fikk i Studentforum og gå nærmere inn på SV-jentenes teorier.

Puritanisme-teorien er handlingslammende

SV-jentene påstår at vår aksjon mot strip-tease hadde negative konsekvenser, dvs. styrka puritanismen. — Samtidig mener de at porno og puritanisme går hand i hand, altså at puritanismen vokser dersom pornoen får bre seg. Standpunktene deres innebærer at puritanismen styrkes, uansett om man kjemper mot pornoen eller ikke kjemper mot den. De blir handlingslamme! **Hva mener de da med parola «Bekjemp pornoen»?**

Forbud fører ikke til prostitusjon

Samtidig sier de at forbud mot «sædelige utskielser» fører til prostitusjon. Er dette en teori om at forbudt frukt smaker best, «myten om den glade hore»? Eller er det den puritanistiske ideologien som fører til knapphet på seksuelle goder og dermed til større etterspørsel etter sex?

Hvis så, hvordan da forklare at dette sexbehovet fører til nettopp prostitusjon? Og hvorfor blir ikke like gjerne mennprostituerte? De er mer bekymra for forbudspolitikken mot prostitusjon enn å angripe prostitusjon i seg sjølv.

Omfanget av prostitusjon kan bare forklares gjennom de økonomiske forholdene i samfunnet — ikke gjennom puritanisme og dobbelmoral. Kvinne er annenrangs arbeidskraft. De er reservear-

beidsarme, som særlig i krisetider livnærer seg ved prostitusjon. Kvinneskroppen blir gjort til en vare som det proffiteres feitt på. Historia viser at prostitusjon tar seg opp i krisetider. Jamfør Victoria-tida i England eller tida etter opprørene i 1905 i Sovjet. Nazi-Tyskland hadde en uttalt målsetting med å bruke sprit og porno for å splitte og sløve arbeidsklassen.

Det er SV-jentene som kaster blår i øynene på folk
Tendensen i tida har vært å utvikle mer seksuell åpenhet, for seksuell frigjøring. Samtidig og parallellt øker pornoindustrien og blir grovere og grovere. Her kommer «frihets»-bølgen og pornobølgen side om side. Det er de som kaster blår i øynene på folk når de prøver å innbille dem at «diskusjonen om fri erotikk kan føre til at undertrykkelsesmekanismene brytes ned».

De ser også bort fra at grunnlaget er kvinnes annensrangs rolle i samfunnet og at diskusjonen om fri erotikk aldri kan frigjøre kvinnen ikke engang seksuelt. Vi avviser ikke diskusjoner om fri erotikk, men innser **nødvendigheten av å kjempe aktivt og direkte mot pornoen.**

På fanget til porno-Hagen!

Porno-Hagen har selv ledere i Aktuell Rapport for «fri seksualitet» — mot kjerka. SV-jentene følger opp: «Det er åpenbart at forbud mot porno ikke fremmer seksuell frigjøring». Feilen med porno er at den mangler kvinnelig seksualitet. Både de og Porno-Hagen kobler sammen seksuell frigjøring og porno. **Hvordan står den såkalte «frie seksualiteten» deres i motsetning til Porno-Hagens?**

Ikke et sted går de med på at porno, stripetase og prostitusjon er uttrykk for grov kvinneforakt? Analyser deres om mangel på kvinnelig seksualitet har ingenting for seg.

Ei side ved pornoen er at den i hovedsak framstiller kvinner som nyter å underkaste seg mannens, gjerne voldelige, lyster. Men hva med de seksuelt aktive kvinnene i pornoen? Også de brukes som forlystelsesobjekter for brukerne av pornoen. Måten lesbiske blir brukt på illustrerer dette klart.

Uenigheta går ikke på prioriteringer

De dekker sin unnfalighet med at andre ting er viktigere i kvinnekampen. Som om det er et argument mot aksjonen mot porno og striptease.

P.g.a. puritanisme-problemet deres må de få oppmerksomheta bort fra kvinneforakten i pornoen. I stedet prøver de å avlede og sette avsløring av kvinnesynet i ukebladene i stedet for og **opp mot pornokampen.**

Kamp mot all kvinneunder- trykking — vekk med pornoen!

Når SV-jentene ikke tar opp og kritiserer kvinneforakten i, pornoen, innebærer ikke det i sin konsekvens en stilltiende samtykking/tolerering av denne form for kvinneundertrykking?

Hva betyr i såfall parola «Bekjemp pornoen»?

Hva mener SV-jentene med «fri seksualitet»?

(Innlegget er noe forkortet. Red.)

Toni Benterud og Elin Johnsen
i Kvinnegruppa på ISV, UIT

UNIVERSITETET I
TROMSØ

STUDENTOPPTAK
HØSTEN 1979

Universitetet i Tromsø har i høstsemesteret 1979 følgende studietilbud:

Forberedende prøver: Examen philosophicum (selvstudiums- og normalvarianten), forprøver i fonetikk og språkvitenskap.

Fiskerifag: Fiskerikandidatstudiet er en 4 1/2 - 5 års tverrfaglig utdannelse i fagene ressursbiologi, fiskerikjemi, fiskeriøkonomi, fiskeriorganisasjon og fiskeriteknologi. Det kreves bl.a. 18 mndrs. yrkespraksis fra fiskerieraringen for å bli tatt opp ved studiet. I tillegg til søknad om opptak ved fiskerikandidatstudiet høsten 1979, kan interesserte også søke om forhåndsopptak for høsten 1980.

Søknadsfristen er i begge tilfeller 1. juli.

Medisin: 6-årig embedsstudium. Universitetstinget vedtok i møte 29/3-79 at 50 % av studieplassene på medisin i Tromsø skal tildeles skole med vesentlig tilknytning til landsdelen.

Medisin grunnfag: 1-årig studium, primært for viderekommende studenter innen samfunnsfag og yrkesutøvere innen helse/so- sialsektoren uten medisinsk utdannelse.

Praktisk pedagogisk utdanning (Pedagogisk seminar).

Realfag: Grunnleggende og videregående emner innen fysikk, matematikk og statistikk. Videregående emner innen biologi, kjemi og datafag.

Distanseundervisning tilbys i M-1, Matematisk analyse I for dem som av ulike grunner ikke kan følge det regulære studiet.

Samfunnsfag: Filosofi grunn- og mellomfag, samfunnsvitenskap grunnfag.

Språk/litteratur: Antikkens språk og kultur grunnfag, engelsk grunn- og mellomfag, finsk elementærkurs (heldagsstudium, forberedelse til grunnfag), nordisk grunn- og mellomfag, russisk grunnfag, tysk mellomfag.

Distanseundervisningen i tysk grunnfag tar til høsten 1979. Studiet er lagt opp som deltidsstudium som går over 2 år. Meldingfrist: 1. mai.

Hovedfag: Det gis undervisning og veiledning innen de fleste fag som er nevnt ovenfor.

Sykepleielæruddanning: 2-årig studium. Søknader behandles fortløpende etter 1. april. Siste søknadsfrist er 15. mai.

Forhåndsøfte kan gis 14 dager etter innsendt søknad.

Søknadsfrister: Søknadsskjema må være Universitetet i hende til følgende frister: For medisin 15. mai, men årets artianere kan søke opptak innen 1. juli dersom de ikke påberoper seg tilleggsoppgaver eller annen spesiell vurdering.

For praktisk pedagogisk studium og sykepleielæruddanningen 15. mai. For de øvrige fagtilbud er fristen 1. juli. Søknadsskjema samt nærmere opplysninger fås ved henvendelse til:

FAG OG STUDIEPLANDELINGEN
Universitetet i Tromsø
Postboks 635
9001 TROMSØ — Tlf. (083) 86 560

Opplysninger om bolig, finansiering og velferd fås ved henvendelse til Studentsamskipnaden, Postboks 613, 9001 Tromsø, tlf. (083) 81 012.

MERK: 1. mai er siste frist for å søke om bolig hos Studentsamskipnaden.

Palestina Grand Prix

**Samarrangement Palestinafronten, Palestina-
komiteen og kulturarbeidere i Fokus Kino 31. mars 1979**

En del av PLO's kulturansamble på totalt 35 personer — dansere, sangere og musikere.

Innlevelse og danseglede prega den palestinske dansegruppa som reint tok pusten fra et publikum som kvitterte for oppvisninga med et taktfullt «SEIER FOR PLO».

Tromsø-gruppa «Jørn og Steinar» var blant de lokale artistene som støtta opp om arrangementet. Fin opptreden og god visesang.

FOTOS: ARNE RYDNINGEN

«Valget» i Zimbabwe

«Det første frie valg er avholdt i Rhodesia», kunne vi høre og lese som kommentar til at Smith-regimet i Zimbabwe i april arrangerte «valg» for de svarte til en ny nasjonalforsamling i landet. 72 plasser ble fylt. 28 var fylt av hvite valgt for Smiths parti tidligere. I Zimbabwe bor ca. 6,5 millioer svarte og bare 250.000 hvite. Egentlig burde derfor 96 av medlemmene i nasjonalforsamlingen være svarte og bare 4 hvite. I stedet aksepterer overløperne Muzorewa, Sithole og Chirau at hvite stemmer teller 8-9 ganger så mye som svarte stemmer. 2,8 millioner svarte var ifølge Smith stemmeberettig-

de. 64% av disse skal ha avgitt stemme de fire dagene valget varte. Hvor mange som er blitt tvunget til å avgi stemme kan vi bare spekulere i, men Smiths 90.000 soldater har arbeidet svært aktivt med å vokte de vel 200 stemmelokalene rundt om i landet. Det var valg ved hvert lokale bare en dag, så i snitt har det vært ca 200 soldater ved hvert lokale under stemmegivningen. I tillegg har de private hærene til overløperne vært flittige til å trekke folk til valglokale og til og med mishandle de ulydige. For enhver som valgte ikke å avgi stemme kunne jo mistenkes for å tilhøre Patriotisk Front som

hadde oppfordret til valgboikott. Patriotisk Front fikk selvfølgelig ikke gå åpent ut i valgkampen med sin boikott-propaganda. Deres baseområder i Zambia og Mozambique ble i stedet bombet, og deres tilhengere arrestert og myrdet. Vi står derfor ikke overfor et valg, men et godt isenesatt skuespill som skal gi Smith-regimet hardt tiltrengt goodwill i utlandet. Et skinn av flertallsstyre skal gi vaklende stater som USA og Storbritannia påskudd til å heve blokaden av Rhodesia og kanskje til og med gå til anerkjennelse av landet. Enda har ikke ett land i verden anerkjent Smith-regimet som lovlig.

Flertallsstyret i den nye nasjonalforsamlingen kan ikke forandre på grunnloven i Rhodesia. Og ifølge den skal hæren, politiet, domstolene og de viktigste delene av administrasjonen fremdeles kontrolleres av de hvite. De kan vedta at all jord i prinsippet skal kunne kjøpes av alle. Men de kan ikke hindre at prisene blir satt slik at det blir umulig for svarte å kjøpe. De kan si at svarte og hvite skal gå sammen på samme skole. Men ingen svarte kan betale de skyhøye skolepengene i de hvite skolene. Så uten å risikere særlig mye har Smith med sitt «valg» åpnet for den mulighet at kampen i

Zimbabwe skal bli betydelig mer langvarig enn vi kunne regne med for et halvt år siden.

Patriotisk Front har tross Smiths terroraksjoner hatt betydelig framgang siste år. Store områder i øst av Zimbabwe er fri for Smithstyrker. De kan og slå til mot mål i hvilken by de ønsker. De kontrollerer deler av transporten i Zimbabwe, firmaer betaler skatt og toll til Patriotisk Front. De er internasjonalt anerkjent av bl.a. FN og Organisasjonen av Afrikanske Stater, og er de eneste som virkelig kan frigjøre folket i Zimbabwe fra det rasistiske åket.

Rolf Mikkelsen